

О. ХЕНРИ
ЕДИН ЧАС ПЪЛНОЦЕНЕН
ЖИВОТ

Превод от английски: Тодор Вълчев, 1977

chitanka.info

Има поговорка, че човек, който не познава немотията, любовта и войната, не е усетил истинския вкус на живота. С правилността си тази мисъл трябва да се понара на всеки любител на кратката философия. В тези три условия се заключава всичко, което си заслужава да се знае за живота. Повърхностният мислител може би ще реши, че към списъка трябва да се прибави и богатството. Не, съвсем не. Когато беднякът открие в подплатата на жилетката си четвърт долар, отдавна пропаднал там през някоя цепка, той праща лота в такива дълбини на човешката радост, каквито един милионер никога не може да достигне.

По всичко личи, че мъдрата изпълнителна власт, която управлява живота, е взела мерки човек неизбежно да премине през тези три условия; и никой да не може да избегне всичките три. В селските краища те нямат чак такова значение. Бедността там по-леко се понася, любовта не е толкова гореща, а войната се свежда до разпавии за някоя межда или зарад съседските кокошки. Тъкмо в големите градове нашият афоризъм придобива особена правдивост и сила. А на Джон Хопкинз съдбата бе отредила да преживее всичко това в сравнително кратко време.

Жилището на Хопкинз беше като хиляди други. До единия прозорец имаше фикус, до другия лежеше пълен с бълхи териер, който се чудеше кога ще дойде и неговият празник.

Джон Хопкинз беше като хиляди други. Работеше за дващсет долара на седмица в една девететажна сграда и се занимаваше навярно със застраховки или с подедни машини, а може би с педикюр или със заеми, или със скрипци, или с подновяване на дамски кожени гарнитури, или с уроци по валс (пет урока — пълна гаранция), или с изработка на изкуствени ръце и крака. Но не е наша работа да гадаем по тези външни признаци какво е призванието на господин Хопкинз.

Госпожа Хопкинз също беше като хиляди други. Златният зъб, склонността към заседнал живот, желанието да се поразходи в неделя, влечението към деликатесния магазин с домашно приготвени лакомства, гонитбата на стоки с намалени цени, чувството за превъзходство над жената от третия етаж, която носеше истински щраусови пера на шапката си и имаше на звънеца табелка с две презимена, тягостните часове, през които стоеше залепена на прозореца, бдителното избягване на човека, събиращ вноските за мебелите, неуморното внимание към звуковите ефекти на асансьорчето

за храна — всички тези белези на обитателката на нюйоркските усой не и бяха чужди.

Само още един миг, посветен на умувания, и разказът ще потръгне.

В Големия град стават важни и неочаквани събития. Завиваш на ъгъла и едва не изваждаш с чадъра си окото на своя стар приятел от Кутней Фолс. Разхождаш се из парка и тъкмо да си откъснеш карамфил, нападат те бандити, линейката те откарва в болницата, оженваш се за медицинската сестра; развеждаш се, живееш без пукната пара, редиш се на опашка за безплатна чорба, оженваш се за богата наследница, носиш прането да се пере, плащаш членския си внос в клуба и всичко това дорде мигнеш. Шляеш се по улиците, нечий пръст те вика, дамска кърпичка пада пред теб, тухла пада върху теб, сгромолясва се я асансьорът, я банката ти, не мелиш с жена си или стомахът ти не мели гостилничарско ядене. Съдбата те подхвърля като късчето тапа във вино, отворено от келнер, комуто не си дал бакшиш. Градът е палав малчуган, а ти — червена шарка на играчката му, която той изблизва.

След плътния обед Джон Хопкинз седеше в жилището си, което му прилягаше като ръкавица. Седеше на тъмнокафявата, почти черна кушетка и съзерцаваше със сит поглед „Изкуството — във всеки дом“ във вид на картината „Буря“, забодена с кабърчета на стената. Госпожа Хопкинз, мърморейки под носа си, се жалваше от кухненската миризма, идваща от съседното жилище. Пълният с бълхи териер гледаше презрително Хопкинз и му се зъбеше човеконенавистнически.

Тук нямаше ни бедност, ни любов, ни война; ала и на такова безплодно дърво може да се присадят тези три калема — основа на пълноценния живот.

Джон Хопкинз се опита да втъкне няколко стафидки разговор в безвкусното сурово тесто на съществуването.

— В кантората поставят нов асансьор — каза той, — а шефът си пуска бакенбарди.

— Не думай! — откликна госпожа Хопкинз.

— Господин Уипълз — продължи Джон — дойде днес на работа с нов пролетен костюм. Много ми хареса. Такъв един сив с... — Той млъкна, изпитал изведнъж непреодолимо желание. — Ще се разходя до ъгъла да си купя пура за пет цента — заключи Джон.

Джон Хопкинз взе шапката си и се отправи надолу по миришещите на мухъл коридори и стълби.

Вечерният въздух беше мек, улиците кънтяха от безгрижните викове на дечурлигата, които играеха разни игри, съпроводени с непонятни напеви и думи. Родителите им висяха по праговете и стъпалата и пушеха и бърбеха на воля. Колкото и странно да е, пожарните изходи даваха приют на влюбени двойки, които и не помисляха да бягат от пожара, раздухван от самите тях.

Тютюнопродавницата на ъгъла, към която се бе насочил Джон Хопкинз, беше собственост на едного на име Фрешмейър, който гледаше на света като на безплодна пустош.

Хопкинз, когото собственикът не познаваше, влезе и добродушно поиска „връзка спанак, не по-скъпа от трамваен билет“. Този неуместен намек само задълбочи песимизма на Фрешмейър; все пак той предложи на купувача стока, която до застрашителна степен отговаряше на поръчката. Хопкинз отхапа края на пурата и я запали от газовата цицка. После се бръкна да плати, но не намери в джоба си нито цент.

— Вижте какво, приятелю — обясни откровено той, — излязъл съм без дребни пари. Ще ви платя още първия път, когато мина оттук.

Радост изпълни душата на Фрешмейър. Ето, това потвърждаваше още веднъж неговото убеждение, че светът е гадост, а човекът — зло на два крака. Без да каже дума, той избиколи тезгяха и се нахвърли с юмруци върху клиента си. Хопкинз не беше човек, който би приел да служи за боксов чувал на един черноглед тютюнопродавец. Той мигновено украси Фрешмейър с тъмнотютюнево петно под окото в отплата за удара, нанесен му от търговеца, който работеше само за пари.

Стремителната атака на неприятеля принуди Хопкинз да изнесе линията си на тротоара. Там се завърза ожесточено сражение. Кроткият дървен индианец с резбована усмивка биде катурнат, а любителите на кръвопролития се скупчиха наоколо да гледат този рицарски двубой.

Но ето че се появи и неизбежният полицаи, което предвещаваше неприятности както за нападателя, тъй и за жертвата му. Джон Хопкинз беше миролюбив гражданин, който по цели вечери решаваше ребуси у дома си, но и той не бе лишен от онзи дух за съпротива, който пламва в

разгара на битката. С един удар той запрати полица в стоката, която бакалинът бе изложил на тротоара, и така цапардоса Фрешмейър, че оня комай съжали, задето не е възприел принципа да продава — поне на някои клиенти — на кредит до пет цента. После Хопкинз си плю на петите и хукна по тротоара, а след него се втурнаха тютюнопродавецът и полицаят, чиято униформа нагледно показваше, че ненапразно бакалинът бе окачил надписа: „Най-евтините яйца в града“.

Както бягаше, Хопкинз забеляза, че по уличното платно наравно с него се движи голям, нисък, червен състезателен автомобил. Автомобилът се приближи към тротоара и човекът на волана даде знак на Хопкинз да се качи. Той скочи в движение и се стовари на меката оранжева седалка до шофьора. Голямата кола, бръмчейки едва чуто, летеше като албатрос и след малко излезе на широкия булевард, в който се вливаше улицата.

Шофьорът караше, без да каже дума. С тези състезателски очила и облекло той бе така маскиран, че и дяволът не би могъл да го познае.

— Благодаря, друже — каза Хопкинз. — В жилите ти очевидно тече спортсменска кръв, та не можеш да гледаш как двама нападат един. Още малко и щях да си изпатя.

По нищо не пролича шофьорът да е чул думите му. Хопкинз сви рамене и задъвка пурата, която не бе изпуснал от зъбите си през цялото меле.

След десет минути автомобилът влезе в отворената врата на богатска къща, облицована с червеникав камък. Шофьорът скочи от автомобила и каза:

— Идвайте бързо. Мадам ще ви обясни всичко. Това е голяма чест за вас, мосю. О, ако мадам бе възложила всичко на Арман. Но аз съм само шофьор и нищо повече.

Жестикულიрайки оживено, шофьорът поведе Хопкинз в къщата. Влязоха в малка, разкошно обзаведена гостна. От креслото насреща стана млада дама, красива като видение. В очите ѝ припламваше гняв, който много ѝ отиваше. Силно извитите ѝ вежди, тънки като нишка, бяха красиво свъсени.

— Мадам — каза шофьорът с нисък поклон, — имам честта да ви доложя, че ходих у мосю Лонг, но не го намерих в къщи. На връщане видях този господин да се бие... как се казваше това?... с

неравни сили. Бяха го нападнали пет... десет... трийсет души и жандарми също. Да, мадам, той, както казват тук, беше сплескал един... три... осем полицаи. Щом мосю Лонг не е в къщи, казах си аз, този джентълмен също може да помогне на мадам. И го доведох.

— Много добре, Арман — каза дамата. — Сега можете да си вървите.

После тя се обърна към Хопкинз:

— Изпратих шофьора да доведе братовчед ми, Уолтър Лонг. В тази къща има един грубиян, който се отнася зле с мен и ме наскърбява. Оплаках се на леля ми, а тя ми се изсмя. От думите на Арман разбирам, че сте храбрец. В нашето прозаично време рядко се намират хора, които да са и храбри, и рицарски благородни. Мога ли да разчитам на вашата помощ?

Джон Хопкинз пхна угарката от пурата в джоба на самото си. Гледайки това очарователно същество, той за първи път в живота си изпита романтично вълнение. Това бе рицарска любов, която съвсем не означаваше, че е изменил на жилището с бълхестия териер и на другарката си в живота. Той се бе оженил за нея след пикника, устроен от Съюза на етикетничките, когато приятелят му Били Макманъс го беше предизвикал и се бяха обзаложили на по една нова шапка и порция риба за всички присъстващи. А този ангел, който го молеше за помощ, беше такова божествено създание, че би било кощунство да се говори за риба, а колкото за шапка — само златна корона с безценни камъни би била достойна за нея.

— Вие само ми го покажете тоя, дето ви лази по нервите — каза Джон Хопкинз. — Досега съм пренебрегвал боксьорските си способности, но тая вечер няма прошка.

— Той е там — каза дамата и посочи една затворена врата. — Вървете. Сигурен ли сте, че не ви е страх?

— Кой, мене ли да ме е страх? — отвърна Джон Хопкинз. — Дайте ми само една роза от вашия букет, може ли?

Дамата му даде една червена-пречервена роза. Джон Хопкинз я целуна (розата), затъкна я в джоба на жилетката си, отвори вратата и влезе в другата стая. Тя представляваше богата библиотека, осветена от мека, но силна светлина. В креслото седеше млад човек, увлечен в книгата си.

— Книги по етикеция — това трябва да четете! — каза рязко Джон Хопкинз. — Я елате насам да ви предам някой и друг урок! Ще нагрубявате дамата, а?

Младият човек се изненада, но не много. Той стана морно от креслото, хвана ловко Джон Хопкинз за ръцете и го помъкна, въпреки съпротивата, към външната врата на къщата.

— Внимавайте какво правите, Ралф Бранскъмб! — извика дамата, която ги беше сподирала. — Отнасяйте се по-внимателно с човека, който така доблестно се опита да ме защити.

Младият човек, избута тихомълком Джон Хопкинз навън и затвори вратата след него.

— Бес — каза спокойно той, — по-добре да престанеш да четеш исторически романи. Как попадна тук този тип?

— Доведе го Арман — отвърна младата дама. — Ти постъпи отвратително, като не ми позволи да взема онова санбернарско куче. Затова изпратих Арман да доведе Уолтър. Толкова ме беше яд на теб.

— Бъди благоразумна, Бес — каза младият човек и взе ръката ѝ в своята. — Това куче е опасно. Ухапало е вече няколко души от кучкарницата. Хайде да идем да кажем на леля, че вече не сме сърдити.

Хванати под ръка, те излязоха.

В това време Джон Хопкинз беше вече пред своя блок. На стъпалата си играеше петгодишната дъщеричка на портиера. Хопкинз ѝ подари една красива червена роза и заизкачва стълбите.

Госпожа Хопкинз навиваше лениво косите си на хартийки.

— Купи ли си пура? — попита тя равнодушно.

— Разбира се — каза Джон Хопкинз, — и дори се поразходих по улиците. Прекрасна вечер.

Той седна на кушетката, извади угарката от пурата, запали я и се загледа в грациозните фигури на „Буря“ на отсрещната стена.

— Та ти разправях за костюма на господин Уипълз — каза той. — Такъв един сив, с почти незабележими карета. Чудесен.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.